

Proljeće je na vratima

PRIPREMIO: Denis Bojčić, strastveni kolekcionar i proizvođač bugenvila i tropskih hibiskusa

Iberis sempervirens

Proljeće je na vratima. Svuda oko nas su rascvjetani bademi, mimoze, dunjarice i drugi vjesnici proljeća. Vrijeme je da krenete s pripremama za proljetnu sadnju jer, kao što znate, kod nas u primorju i na otocima vegetacija počinje puno ranije nego u unutrašnjosti naše zemlje. Ukoliko niste dosada obavili rezidbu, krajnje je vrijeme da to napravite. Nadam se da ste ruže već orezali jer već sada imaju mlade izbojke od 10 - 15 cm. Ako niste, uradite to sada. Na slici možete vidjeti kako pravilno orezati bugenvilu, sorte „Formosa“, koja je najraširenija kod nas u priobalju. Veliku većinu biljaka sada, neposredno pred početak vege-

tacije, možete vrlo jednostavno razmnožiti, osobito drvenaste. Da se ne bih ponavljao, sve o pravilnom rezanju i razmnožavanju reznicama u ovo doba godine možete vidjeti u našem časopisu, br. 18, iz prošle godine.

Ako sami želite uzgojiti presadnice, kraj veljače je idealno vrijeme da obavite sjetvu jednogodišnjih cvjetnica. Sijanje obavite po mogućnosti u malim kašeticama ili većim plitkim loncima koje pokrivite prozirnom PVC folijom ili staklom. Ostavite malo prostora da može isparavati vlaga, da je prozračno. Na takav način neće doći do truleži mladih biljčica. Stavite kašeticu na dosta svijetlo mjesto da ne bi došlo do izduživanja mladih biljčica. Temperatura bi trebala biti od 20 - 25 °C. Supstrat ne bi smio biti preomakar. Kada male biljčice počnu puštati treći listić, vrijeme je da skinete staklo ili foliju da biljčice otvrdnu i postanu jače. Nakon nekoliko listića vrijeme je za prvo presađivanje u saće ili male čašice. Kada biljčice izrastu do dovoljne veličine, što ovisi o vrsti (od 2 - 8 cm), možete ih saditi na stalno mjesto. Uz optimalnu temperaturu, kako sam objasnio, do sadnje na stalno mjesto potrebno je oko 2 mjeseca.

Za ovaj broj pripremio sam tri vrlo interesantne i prekrasne biljke koje ću vam vrlo rado preporučiti, jer u periodu zime cvatu najizdašnije. To

su *Chaenomeles Speciosa* – ukrasna dunjarica, *Polygala Myrtifolia* i *Iberis Sempervirens* – sniježak.

Chaenomeles Speciosa – Cydonia – ukrasna dunjarica

Vrlo jednostavna biljka koju vam rado preporučam. Spada u porodicu ruža. Raširena je u području priobalja i cijelog sredozemlja. Raskošno cvate od siječnja do ožujka prekrasnim bijelim, narančastim ili rozim crvenim cvjetovima, na golim granama, bez lišća. Omiljena je kao i cvijet za vazu jer cvate usred zime, kada su vrlo rijetki cvjetovi na otvorenome, te se vrlo rado stavlja u kuću kao vjesnik proljeća. Nakon cvatnje, ukoliko je cvijet oploden, ostavlja male, sitne plodove veličine manje kajsije zlatno žute boje, koji su neukusni. Maksimalna veličina do koje može izrasti je 2 metra. Razmnožava se sjemenom, reznicom grana (najučestalije) i kalemljenjem na podlogu od obične dunje. Uspijeva na svim vrstama tla. Prihranjivanje i zalijevanje je uvijek umjereno, kao i kod ostalih biljaka, bez ikakvih pretjerivanja. Nije zahtjevna biljka i otporna je na vrlo velike hladnoće.

Polygala Myrtifolia

Vrlo lijepa, vazda zelena trajnica porijeklom iz Afrike i Madagaskara. U posljednje vrijeme se sve više širi u

Polygala myrtifolia

Chaenomeles speciosa

Dalmaciji i priobalju. Voli izrazito sunčanu poziciju, a kod nas se pokazala kao izuzetno lijepa cvatnica koja dobro podnosi posolicu u rubnim dijelovima obale, uz more. Listovi su joj ovalno duguljasti do maksimalno 5 cm dužine i oko 1,5 cm širine. Uglavnom su nijanse od svjetlozelene do tamno zelene boje, što ovisi o vrsti Poligale i mjestu na kojem se nalazi. Uglavnom raste kao uspravni grm vrlo ravnih i uspravnih grančica do maksimalno 2,5 m visine, a najuobičajenija je otprilike do 1,5 m. U loncu je to mali grm od metra visine. Također je možemo uzgojiti kao malo stabalce s kuglastom krošnjom, uobičajenim postupkom rezanja i zakidanja vrhova. Najintenzivnija cvatnja je od kolovoza i rujna mjeseca do kasnoga proljeća. Ostali dio godine cvate po malo, tako da skoro cijelu godinu ima cvjetića na grančicama u našem podneblju. Cvjetni pupoljci su zeleni, oblika polumjeseca. Izgledom podsjećaju na pupoljke graška i graha, ali kada se otvore ipak izgledaju drugačije od istih. Sazrijevanjem pupoljaka dobivaju ljubičastu (purple) boju, poput bugenvilije i vrlo neobičan cvjetić. Postoje vrste i s bijelim, rozim i crvenkastim cvjetovima, ali ova prvosposmenuta je najučestalija. Razmnožava ju se sjemenom i reznicama u toplom klijalištu.

Iberis Sempervirens
– Ognjivac – Nevice – Sniježak

Lijepa, niska trajnica, izdržljiva biljka našeg kontinenta – sredozeznog dijela Europe. Rasprostranjena je po cijeloj našoj državi i vrlo omiljena jer se jednostavno uzgaja i nema nikakvih posebnih zahtjeva. Postoje jednogodišnje, dvogodišnje i trajne zimzelene biljke o kojima će biti riječi u ovom članku. Visina biljke je maksimalno do 30 cm. Grančice su joj dosta savitljive pa ima sklonost polijeganja po tlu, a na balkonima u Dalmaciji izgleda kao viseća biljka. Najučestalije su dvije vrste trajnih zimzelenih biljaka kod nas u priobalju; sitnolisna i krupnolisna sorta. Sitnolisna sorta ima duge (oko 2-3 cm) i uske, glatke tamne listiće i cvate većinom od siječnja do travnja mjeseca. Krupnolisna sorta sniješka ima deblje i mesnatije listove (duge 3-4 cm) i šire, svjetlije boje nego sitnolisna, a cvate u priobalju puno ranije nego sitnolisna, od studenog do ožujka. Listovi su joj glatki i mesnati. Cvjetovi su kod obje čisti bijeli sa sitnim žutim prašnicima i mnoštvom jediničnih cvjetova koji

zajedno čine štitasti cvijet (cvatuću glavicu). Cvatnjom i starenjem cvjetića i otvaranjem novih, cvjetne glavice se izdužuju. Koristimo je kao biljku za kamenjare, obrube, viseće trajnice za lonce, trajnu biljku za padine, za razne kompozicije s drugim biljkama, itd. Razmnožava se sjemenom i reznicama. Kod ožiljavanja reznica treba pripaziti jer ožiljavanje traje puno duže nego kod ostalih biljaka istoga ranga. Traži sunčanu stranu ili polusjenu. Što se tiče zemlje, nema nikakvih posebnih zahtjeva. Uspijeva u svim vrstama tla. Zalijevanje je kao i kod drugih biljaka. Nikada ne treba pretjerati s vodom, umjereno. Životni vijek im je od 20 - 30 godina. Vrlo rado preporučujem ovu ljepotu za sve ljubitelje cvijeća.

Sve vam cvalo!! ■

RASADNIK
Bugenvila
21 000 Split, Sućidar 15, Hrvatska
Mob. 0911568108 www.bugenvila.com
E-mail: info@bugenvila.com